

Marek L. Wójcik

Nieznana pieczęć opata rudzkiego Piotra Sebickiego z 1602 r.

Hereditas Monasteriorum 2, 169

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Nieznana pieczęć opata rudzkiego Piotra Sebickiego z 1602 r.*

Jednym z determinantów postępu badań historycznych jest nieustanne wzbogacanie podstawy źródłowej. Dokonuje się to m.in. dzięki systematycznej eksploracji nie w pełni wciąż wykorzystanych zbiorów archiwalnych, muzealnych i bibliotecznych. Poszerzają one perspektywy badawcze zwłaszcza w odniesieniu do czasów chronologicznie nam bliższych, zdecydowanie obfitszych źródłowo, o czym przekonują choćby efekty pierwszych kwerend przeprowadzonych w ramach programu *Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w.: losy, znaczenie, inwentaryzacja*¹, a także przynoszą, choć zdecydowanie rzadziej, cenne znaleziska dotyczące wcześniejszych epok, które z racji mniejszej liczby źródeł wydają się już dobrze rozpoznane. Nie inaczej jest w przypadku sfragistyki, której rozwój zależy od zgromadzenia kompletnego materiału pogładowego w postaci pieczęci (zarówno oryginalnych odcisków i tłoków pieczętnych, jak i ich odlewów i rycin), udostępnianego albo w formie katalogowej, albo w studiach o charakterze analitycznym².

Pieczęcie cystersów rudzkich były już omawiane w historiografii. Najstarszym spośród nich, pochodzącym z doby średniowiecza i obejmującym łącznie dziewięć typów (sześć sigillów opackich i trzy konwentualne), poświęcił swą uwagę Marek L. Wójcik³. Badacz ten opracował także katalog pieczęci rudzkich opatów, zestawiając 18 stempli należących do 14 przełożonych rudzkiego monasterium oraz jedną pie-

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

1 Projekt omawia szczegółowo M. DERWICH, *Główne założenia projektu „Dziedzictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX w.: losy, znaczenie, inwentaryzacja”*, „Hereditas Monasteriorum”, 1, 2012, s. 357–362, a o efektach kwerend przeprowadzonych w ramach Projektu informują systematycznie publikowane sprawozdania członków zespołu badawczego, zob. *ibidem*, s. 369–471, a także online – www.hm.kasaty.pl.

2 Z. PIECH, *Zbiory pieczęci jako przedmiot badań sfragistycznych*, [w:] Z. PIECH, W. STRZYZEWSKI (red.), *Zbiory pieczęci w Polsce*, Warszawa 2009, s. 7–30.

3 M. L. WÓJCIK, *Średniowieczne pieczęcie cystersów rudzkich*, [w:] A. M. WYRWA, J. DOBOSZ (red.), *Cystersi w społeczeństwie Europy Środkowej. Materiały z konferencji naukowej odbytej w klasztorze oo. Cystersów w Krakowie Mogile z okazji 900 rocznicy powstania Zakonu Ojców Cystersów: Poznań-Kraków-Mogila 5–10 października 1998*, Poznań 2000, s. 405–415.